

Stockholms kommun

Beslut för gymnasiesärskola

efter tillsyn i Stockholms byggtekniska gymnasium,
gymnasiesärskola

belägen i Stockholms kommun

Tillsyn i Stockholms byggtekniska gymnasium, gymnasiesärskola

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Stockholms kommun under våren 2016. Stockholm byggtekniska gymnasium, gymnasiesärskolan besöktes av Skolinspektionen den 13 och 14 april 2016.

Måluppfyllelse och resultat

Enligt skolans rektor var betygsresultaten under läsåret 2014/15 följande:

Av totalt 161 möjliga betyg i år 1 och 2 erhöles 148 betyg (A-E), vilket motsvarar ca 92 procent.

Av totalt 405 möjliga betyg i år 3 och 4 erhöles 379 betyg (G – VG), vilket motsvarar ca 93,6 procent.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
3. Arbetsplatsförlagt lärande	Ingen brist konstaterad	
4. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
5. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Föreläggande	2016-11-15
6. Förutsättningar för lärande och trygghet	Anmärkning	2016-11-15
7. Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande	2016-11-15

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolans rutiner för hantering av kränkande behandling av elever inte är förenliga med författningarnas krav, då de inte säkerställer att rektor och huvudmannen får kännedom om samtliga anmälningar. Skolinspektionen bedömer vidare att skolans målinriktade arbete för att motverka kränkande behandling brister när det gäller att identifiera risker baserat på elevernas uppfattning om trygghet och förekomsten av kränkande behandling. Arbetet brister även i de förebyggande åtgärdernas koppling till identifierade risker samt uppföljning av genomförda åtgärder.

Tillsynen visar även brister i det systematiska kvalitetsarbetet gällande uppföljning av kunskapsresultaten som, enligt vad författningarna anger, ska vara ett led i att säkerställa och upprätthålla en god utbildning.

Skolinspektionen bedömer vidare att det finns brister i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Detta mot bakgrund av att det inte finns någon kurator som deltar i hälsofrämjande och förebyggande arbete för att tillmötesgå elevernas behov.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun att senast den 15 november 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Beskrivning av arbetsområdet

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas skolmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska exempelvis se till att eleverna inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga utrymmen på skolan som exempelvis skolgård, skolbibliotek, grupprum. Det kan också avse miljöer utanför skolan men som ingår i skolans verksamhet, exempelvis på arbetsplats (APL). Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Stockholms kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6–10 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Skolenhetens rutiner för anmälan av kränkande behandlade ska följa författningarnas krav.

- Skolan har ett målinriktat arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling som innefattar planerade åtgärder kopplade till identifierade risker av var och när kränkningar kan uppstå.
- De planerade åtgärderna dokumenteras, genomförs och följs upp.

Motivering till bedömning av brist

Anmälan av kränkande behandling

Skolinspektionen bedömer att de skriftliga rutiner som skolan har upprättat för hantering av kränkande behandling av elever till viss del ger direktiv som inte är förenliga med författningarnas krav. Vidare bedömer Skolinspektionen att skolan inte säkerställer att samtliga anmälningar kommer till huvudmannens kännedom.

Enligt skollagen är lärare och annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till rektorn.

I likabehandlingsplanen för gymnasiesärskolan, daterad 2016-01-05, som Skolinspektionen tagit del av, finns skolans rutiner för anmälan av kränkande behandling beskrivna. Enligt dessa rutiner ska elevens mentor vid behov kontakta rektor/elevhälsoteamet och elevernas vårdnadshavare. Det innebär, enligt Skolinspektionens bedömning, att skolans rutin är att det är mentorns uppgift att avgöra om ärendet ska anmälas till rektor eller inte.

I Skolinspektionens intervju med lärare på skolan framkommer att lärarna själva kan göra bedömningen om en elev blivit utsatt för en kränkning eller inte. Vidare framgår av intervjun att lärarna på skolan inte alltid är överens om hur de ska agera. Enligt de intervjuade lärarna görs det ca 10 anmälningar till rektorn under ett år.

I intervjun med elevhälsan framkommer att elevhälsoteamet får in skriftliga eller muntliga anmälningar via mentorerna och att de tar tag i ärendena direkt och informerar rektor när det är allvarliga kränkningar.

Skolinspektionen bedömer att skolans rutiner i flera led innebär att anmälan av kränkande behandling inte kommer till rektorns kännedom. Både lärare och elevhälsa väljer ut vilka av elevernas upplevelser av kränkande behandling som ska anmälas. Detta innebär att rektorn inte heller kan rapportera alla upplevelser av kränkande behandling vidare till huvudmannen.

Enligt skollagen ska en rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäla

2016-05-26

6 (16)

Dnr 43 - 2015:10149

detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

I intervjun med rektorn framgår att anmälan till huvudmannen sker genom systemet "Risk", men att skolan inte har haft några anmälningar som gått vidare till huvudmannen.

Skolinspektionen bedömer att gymnasiesärskolans ärendegång brister även när det gäller rektors anmälan av kränkande behandling till huvudmannen. Rektorn har, trots att lärarna uppger att de anmält ca 10 fall av kränkande behandling under ett år, inte anmält någon av dessa vidare till huvudmannen. Detta innebär enligt Skolinspektionen bedömning att huvudmannen i sin tur inte kan ta sitt ansvar för se till att en utredning av de upplevda kränkningarna görs eller att åtgärder vidtas för att förhindra nya kränkningar. Mot denna bakgrund har varken rektorn eller huvudmannen säkerställt att samtliga kränkningar kommer till deras kännedom, så att de utifrån informationen kan agera i enlighet med skollagen.

Förebygga och förhindra kränkande behandling

Skolinspektionen bedömer vidare att skolans målinriktade arbete för att motverka kränkande behandling brister när det gäller kartläggning av elevernas trygghet och trivsel samt deras uppfattning om förekomsten av kränkande behandling, åtgärdernas koppling till identifierade risker samt uppföljning av genomförda åtgärder.

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Vidare anges att huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga att elever utsätts för kränkande behandling. I detta arbete ingår att varje år upprätta en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en översikt över de åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

För att arbetet mot kränkande behandling ska vara målinriktat i enlighet med författningarnas krav är det viktigt att skolan regelbundet kartlägger elevernas trygghet och trivsel samt deras uppfattning om förekomsten av kränkande behandling. Skolan bör analysera kartläggningen för att identifiera risker för kränkande behandling samt utifrån de identifierade riskerna formulera

2016-05-26

7 (16)

Dnr 43 - 2015:10149

konkreta och uppföljningsbara mål för arbetet. Utifrån målen bör skolan planera vilka insatser som ska genomföras under året för att nå målen och bestämma vem som ansvarar för respektive insats. Insatserna ska följas upp och uppföljningen ska dokumenteras. Det är viktigt att eleverna involveras i det kartläggande arbetet. (Skolverkets allmänna råd för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling SKOLFS 2012:10)

Vid Skolinspektionens granskning av likabehandlingsplanen framkommer att skolans mål för att förebygga och förhindra kränkande behandling är att "ingen elev ska utsättas för kränkande behandling". De åtgärder som ska genomföras enligt planen är att elever och lärare under mentorstiden, på klassråd och programområdesmöten ska diskutera hur stämningen är på skolan och hur planen följs. Temadagar ska ordnas och arbetet med likabehandlingsplanen ska ske i tvärgrupper för att elever från olika klasser ska ha möjlighet att träffas och prata om planen. Skolans ledning ska formulera ett policydokument och eleverna ska vara delaktiga i att ta fram skolans ordningsregler.

Resultatet av arbetet för att förebygga kränkande behandling mäts i den årliga elevenkäten som genomförs på vårterminen och likabehandlingsplanen aktualiseras genom att stämningen på skolan kontinuerligt diskuteras under mentorstid, på klassråd och programrådsmöten. Det framgår av rektors kompletterande insända information till Skolinspektionen att resultatet från elevenkäterna analyseras på arbetslagsmötena, där även förslag på åtgärder formuleras. Arbetslagsledarna lyfter analyserna och åtgärdsförslagen i skolans ledningsgrupp. I dokumentationen framgår dock inte vad resultatet av den senaste kartläggningen var eller åtgärdsförslag kopplade till en sådan kartläggning för att förbättra elevernas trygghet.

Skolans mål att "inga elever ska utsättas för kränkande behandling" förtydligar inte heller vilka riskområden som skolan identifierat under innevarande år. De insatser som finns beskrivna är allmänt hållna och inte kopplade till identifierade risker. Skolinspektionen bedömer att det inte framgår av vare sig intervjuer eller av dokumentation vad som ligger till grund för de planerade åtgärderna. Detta leder i sin tur till att skolans uppföljning av arbetet mot kränkande behandling inte kan visa om åtgärderna lett till att målet för arbetet uppnåtts och att skolan därigenom åtgärdat specifika risker, vilket även ska framgå i det efterföljande årets plan.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Stockholms kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga

Stockholms kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun att senast den 15 november 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Beskrivning av arbetsområdet

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Analysen ska omfatta hela utbildningen och inte avgränsas till exempelvis resultat enbart i gymnasiegemensamma ämnen, utan ska också omfatta uppföljning av resultat i från lärande som sker på arbetsplats (APL). Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Stockholms kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (för utbildning som påbörjats före 1 juli 2013 gäller 1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lpf94, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektors ansvar/för utbildning som påbörjats efter 30 juni 2013 gäller 1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Läroplan för gymnasiesärskolan 2013, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (för utbildning som påbörjats för 1 juli 2013 gäller 4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lpf94, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektors ansvar/för utbildning som påbörjats efter 30 juni 2013 gäller 4 kap. 4–7 §§ skollagen; Läroplan för gymnasiesärskolan 2013, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

2016-05-26

9 (16)

Dnr 43 - 2015:10149

- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (för utbildning som påbörjats före 1 juli 2013 gäller 4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lpf94, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektors ansvar/för utbildning som påbörjats efter 30 juni 2013 gäller 4 kap. 4–7 §§ skollagen; Läroplan för gymnasiesärskolan 2013, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektorn ska tillsammans med lärare och övrig personal följa upp kunskapsresultaten på gymnasiesärskolan inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.
- Det som framkommer i uppföljningen ska analyseras och utifrån detta ska beslut om nödvändiga utvecklingsåtgärder tas.
- Rektor ska se till att genomförda utvecklingsåtgärder följs upp.
- Rektor ska se till att dokumentera det systematiska kvalitetsarbetet.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att det till viss del bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete i gymnasiesärskolan, men att detta arbete inte innefattar en uppföljning av kunskapsresultaten i den utsträckning som författningarna kräver.

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) innebär systematiskt och kontinuerligt arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt med fokus på en långsiktig utveckling. Varje skolenhet måste därför hitta sina former och rutiner för kvalitetsarbetet. Utgångspunkten är alltid densamma, att identifiera utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen.

2016-05-26

10 (16)

Dnr 43 - 2015:10149

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) bör rektorn se till att dokumentationen av kvalitetsarbetet är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på enhetsnivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser, skapa rutiner och former för dokumentation som är effektiva och ändamålsenliga för enhetens kvalitetsarbete, samt sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom enheten.

I Skolinspektionens intervju med lärare på skolan framkommer att lärarna är delaktiga i det systematiska kvalitetsarbetet, bland annat i samband med att målen som finns i skolans verksamhetsplan utvärderas. Skolinspektionen har tagit del av skolans verksamhetsplan för 2016 och konstaterar att planen inte innehåller någon uppföljning av elevernas kunskapsresultat.

I lärarintervjun, liksom i insänd dokumentation från rektorn, framgår att elevernas kunskapsresultat sammanställs statistiskt. Vidare uppger lärarna att de inte är delaktiga i att analysera vad i undervisningen som påverkat och orsakat kunskapsresultaten. Detta innebär, enligt Skolinspektionen bedömning, att det inte finns någon analys att basera beslut om utvecklingsåtgärder på för att förbättra utbildningen.

Vid Skolinspektionens intervju uppger rektorn att kunskapsresultaten diskuteras i samband med att betygen har satts. Rektorn uppger vidare att betygsuppföljningen görs arbetslagsvis, men att det inte finns någon dokumenterad analys av kunskapsresultaten.

Lärarnas och rektorns utsago i kombination med att rektorn inte kan uppvisa någon form av dokumenterad uppföljning av kunskapsresultaten, bidrar till Skolinspektionen bedömning att skolan inte följer upp och analyserar kunskapsresultaten i enlighet med författningskraven. Kunskapsresultaten är ett underlag som beskriver skolans måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen. Då dessa inte används som utgångspunkt för att identifiera utvecklingsområden i verksamheten kan skolan inte i full utsträckning utveckla utbildningen för att nå en högre måluppfyllelse.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Stockholms kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Stockholms kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

2016-05-26

11 (16)

Dnr 43 - 2015:10149

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun en anmärkning. Stockholms kommun ska senast den 15 november 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet.. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling. Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet. Det finns en välfungerande samverkan med arbetslivet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Stockholms kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (för utbildning som påbörjats före 1 juli 2013 gäller 2 kap. 25 § skollagen; Lpf94, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektors ansvar/för utbildning som påbörjats efter 30 juni 2013 gäller 2 kap. 25 § skollagen; Läroplan för gymnasiesärskolan 2013, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Kuratorn ska användas förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att kuratorn inte deltar i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete på sådant sätt att elevernas behov av psykosociala

2016-05-26

12 (16)

Dnr 43 - 2015:10149

insatser tillgodoses. Elevhälsoarbetet förutsätter också en hög grad av samverkan mellan elevhälsans olika kompetenser och övrig personal, vilket försvåras av att kuratorn inte deltar i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet.

Enligt skollagen ska det för eleverna i gymnasiesärskolan finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande, och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

Vid Skolinspektionens tillsyn framkommer att det i gymnasiesärskolans elevhälsa ingår skolläkare, skolsköterska, psykolog och personal med kompetens att genomföra specialpedagogiska insatser. Det framkommer dock att kuratorn inte genomför något förebyggande och hälsofrämjande arbete för gymnasiesärskolans elever.

Vid tillsynen framkommer att gymnasieskolans kurator kan anlitas av gymnasiesärskolan men att kuratorn ytterst sällan är inkopplad när det gäller gymnasiesärskolans elever. Det framkommer i intervjuerna med elevhälsan, lärarna och rektorn att kuratorn inte deltar i elevhälsans förebyggande arbete i den mån skolan och eleverna behöver. Lärarna uppger i intervjun att de teoretiskt har möjlighet att anlita kuratorn men att de i praktiken inte har möjlighet att använda sig av kuratorns kompetens.

I rektorns skriftliga komplettering till Skolinspektionen, daterat den 6 maj 2016, framkommer att rektorn tillsammans med gymnasiesärskolans ledningsgrupp beslutat att anställa en kurator, då de bedömt att gymnasiesärskolans behov av kurator är större än vad tillgången i dagsläget är.

Motivering till anmärkning som ingripande

Då rektor har inkommit med kompletterande information om att skolledningen beslutat att anställa en kurator till gymnasiesärskolan bedömer Skolinspektionen att bristen planeras att avhjälpas. Bristen är därför mindre allvarlig och Stockholms kommun ges därmed en anmärkning.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen genomförs på ett sådant sätt att varje elev utifrån sina behov och förutsättningar ska utvecklas så långt som möjligt mot läroplanens mål, och stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga. Undervisningen ska utformas och genomföras så att eleverna ges möjligheter att nå de nationella kunskapskrav och kravnivåer som finns för respektive ämne och ämnesområde som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen inom nationella program, samt ämnen och ämnesområden inom individuella program.

I detta ingår att läraren ger ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas tillit till den egna förmågan och vilja att lära. Läraren utgår från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inläring och för sitt arbete i skolan, och låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer ska anpassas så att de elever som riskerar att inte nå läroplanens mål och de nationella kunskapskrav och kravnivåer som finns för respektive ämne och ämnesområde får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Detta avser samtliga ämnen och ämnesområden som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen inom nationella program, samt ämnen och ämnesområden inom individuella program. Det kan också omfatta undervisning som är förlagd till arbetsplats (APL).

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan ytterligare kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Det särskilda stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att anpassa utbildningen, genom till exempel färdighetsträning, specialpedagogiska insatser, särskilda hjälpmedel eller utrustning, digital teknik med anpassade programvaror, eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma inom ramen för undervisningen, genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Arbetsplatsförlagt lärande

Skolan ska se till att elever på nationella program ges arbetsplatsförlagt lärande (APL) i minst 22 veckor under ledning av en handledare som har de kunskaper som krävs för uppdraget. APL är en central del i alla nationella program, då denna ska bidra till att eleven lär sig yrkeskulturen och blir en del av gemenskapen på en arbetsplats. Skolan ska ha kvalitetssäkrat arbetsplatsen så att eleven har reell möjlighet att nå de kunskaper som eleven är avsedd att uppnå och följa upp att så också sker. Handledaren är en central aktör i detta, och behöver förutom kunskaper inom yrket också ha kunskaper om de mål som eleven ska uppnå så eleverna får adekvata arbetsuppgifter.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskapsutveckling utifrån de nationella kunskapskrav och kravnivåer som finns för respektive ämne och ämnesområde, och i sin bedömning även beaktar sådana kunskaper som en elev har tillägnat sig på annat sätt än genom den aktuella undervisningen. Vidare ger läraren eleven och dess vårdnadshavare information om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas, samt vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskrav och kravnivåer och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. I gymnasiesärskolans ämnen sätts betyg som grundar sig på gymnasiesärskolans kunskapskrav. Om en elev har läst ett ämne enligt gymnasieskolans kursplaner, tillämpas gymnasieskolans kunskapskrav. Om en elev läser ämnesområden sätts inga betyg, istället bedömer och utvärderar läraren elevens kunskaper utifrån krav för grundläggande kunskaper och för fördjupade kunskaper med hänsyn till varje elevs individuella förutsättningar. Efter avslutad utbildning på nationella och individuella program får elever ett gymnasiesärskolebevis om sin utbildning, som innehåller information om programmet, ämnesområden eller kurser som eleven har läst, betyg, elevens arbetsförlagda lärande och gymnasiesärskolearbetet.

På Skolinspektionens vägnar

Sara Rising
Beslutsfattare

Lillie Eiriksdottir Bäckwall
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Stockholms byggtekniska gymnasium, gymnasiesärskola

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektionen grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Stockholms byggt tekniska gymnasium, gymnasiesärskola

Kista gymnasium, bytte under våren 2016 namn till Stockholms byggt tekniska gymnasium. Skolan som är kommunal är belägen i Kista i Stockholms kommun. Skolan består av två skolenheter, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan, som leds av varsin rektor. Detta beslut omfattar gymnasiesärskolan.

Gymnasiesärskolan har följande program:

- Administration, handel och varuhantering
- Fastighet, anläggning och byggnation
- Fordonsvård och godshantering
- Hälsa, vård och omsorg
- Skolan har vid tillsynen även elever i årskurs 4 i följande utgående program:
 - Specialutformat handels- och administrationsprogram
 - Specialutformat bygg-, miljö- och fastighetsprogram
 - Specialutformat service-, barn- och omvårdnadsprogram

Gymnasiesärskolan hade vid tillsynen 102 elever. Vid tillsynstillfället är skolans rektor tillförordnad.